

море за другыти народи; за да остане то единственый посредникъ между западъ и сѣверо-истокъ. За тоя монополъ, то не отбѣгну отъ всякой затичванія и извънрядны жьртвуванія, то наготви флоты и обдържева дългы боеве. "Да прибавимъ, че като бра- няше на чюждинцити да правятъ или да купувать кораби въ неговыты пристанища; като въспираше да не ващатъ кола освѣнъ народныты, и да тварятъ стоки само на неговити, кораби, ханзето си присвоеваше тоязъ исключителенъ монополъ, къмъ който то ся спущаше; тогасъ ничто го не бъркаше да разгласи и да заздрави слободжтж по морето, что трѣбаше да служи са- мо нему, и да прави единъ безжалостенъ бой на морското раз- бойничество, което вредяше неговыты работы. Тжй, по-късно, и Инглитера трѣбаше да разгласи сжщиты начяла, и да наряди истото благочиніе ради полза на своето пьрвенство по морето.

ато Ханзейскый съвръзь пропадна, както и съединеніето на грыцкыты колоніи, отъ междуособны каранія. Сжщій періодъ отъ исторіята на търговіята видѣ да падне печютото иманіе на ита- ліанскыты республики, отъ едно неспогажденіе, които не знаяха да ся прѣговорятъ по между си. Нѣ само тыя не подадоха слѣд- ствіе на два или три опыта за наряджаніе, които ся испитаха прѣзь XV^а вѣкъ; нѣ още тыя ся съсипаха една другж, отъ за- вистъ. Връзката, что съединяваше ханзейскжтж кытжж, сжжса ся съ истото противодѣйствіе отъ любочестіе, което не прости на членовети отъ сдружаваніето да ся стоворятъ, за да ся опи- рать на докачваніета отъ князовети на Имперіята, тѣхнити вѣ- чни врагове. Търговското сдружаваніе можаше приживѣе политиче- ското сдружаваніе, което щяше закрыть сжществованіето му. Като непознаваха взаимното задълженіе, което съединяваше еднотружны- ты имъ ползы, съвръзанити градове оставиха моралныты си ползы на противныты силы, които ги уплѣниха отъ привилегыиты имъ испьрвомъ, и най-послѣ разручкаха сдружаваніето имъ.

За да истѣкнимъ това сжжсяваніе отъ исторіята на тър- говіята въ срѣдній вѣкъ, остава да поговоримъ за голѣмата дѣл- ба, что пріеѣха прѣзь него Арабити, на Западъ както и на И- стокъ. Тойзъ народъ, когото вѣрата му го бѣше направила изе- дно и търговскый и завладѣтель, има единъ періодъ благоден- ствіе одве свѣтликавъ, отъ VIII до X^а вѣкъ подъ силата на Аб- хазити. Нихната власть, утвърдена съ сабята и съ патерицата, распространися, тжй да ся рече по всичкый извѣстенъ свѣтъ. Въ Европа, Испанія, Сицилія, Сардинія имъ ся покоряваха; въ Африка, ти бѣха ся вмжкнали по-далекъ освѣнъ другъ нѣкой народъ прѣди тѣхъ; въ Азія, ти ся запрѣха прѣдъ населеныты стени отъ скитарити. По врѣмято на владѣніето имъ, всичкыты вѣйкы на работата ся развиха за приказъ по различныты мѣста на валяка, които имъ бѣха покорены, доклѣ при свѣршака на срѣдній вѣкъ, ветхото варварство пакъ излѣзе речи врьдомъ отгорѣ.